

Lekcja zdalne semestr 2 LO stacjonarne, 04.05-08.05.2020, tydzień 7

Temat: Czas teraźniejszy dokonany (Present Perfect) -budowa czasu użycie, ćwiczenia (3 godziny lekcyjne)

Omówienie materiału:

Na linku <http://vps-196-243.homax.pl/materialy-do-nauki/gramatyka-angielska/present-perfect> oraz poniżej

Czasu **Present Perfect** używa się:

- mówiąc o czynnościach, które odbyły się w nieokreślonym momencie w przeszłości, np.

*I **have been** to Paris.*

(Byłam już w Paryżu.)

*I **have seen** this play.*

(Widziałem już tę sztukę.)

- mówiąc o odbytych czynnościach, których skutki są odczuwalne w chwili obecnej, np.

*Aga **has pulled** a muscle. She can hardly walk.*

(Aga naciągnęła sobie mięsień. Ledwo teraz chodzi.)

(W znaczeniu: ona już wcześniej naciągnęła sobie mięsień, ale jeszcze teraz nie może chodzić.)

*I **have had** a car accident. That is why I'm using a bike.*

(Miałam wypadek samochodowy, dlatego teraz jeżdżę na rowerze.)

(Kiedyś miałam wypadek samochodowy, ale do dzisiaj jeżdżę na rowerze.)

- mówiąc o czynnościach lub stanach rozpoczętych w przeszłości i kontynuowanych aż do chwili obecnej, np.

*I **have worked** in my father's firm since 1999.*

(Pracuję w firmie mojego taty od 1999 roku.)

*Tom **has been** a vegetarian for 20 years.*

(Tom jest wegetarianinem od 20 lat.)

- mówiąc o czynności, która dopiero co się odbyła; w tym znaczeniu często używa się dodatkowo przysłówka **just** (właśnie, dopiero co), np.

*I **have just finished** my essay.*

(Dopiero co skończyłam pisać swój esej.)

*They **have just arrived**.*

(Dopiero co przyjechali.)

*She **has just eaten** supper.*

(Dopiero co zjadła kolację.)

- we wszelkiego rodzaju programach informacyjnych – na początku wiadomości, relacji lub raportu, zanim prezenterzy i dziennikarze zaczną relacjonować w czasie przeszłym poszczególne wydarzenia, np.

*One of the greatest Polish pianists **has died** at the age of 68 in a New York hospice for cancer patients. **He came** to America in 1997...*

(Jeden z najlepszych polskich pianistów zmarł w wieku 68 lat w nowojorskim hospicjum dla chorych na raka. Do Ameryki przyjechał w 1997 roku...)

Na tej samej zasadzie można użyć czasu *Present Perfect* w konwersacjach, w momencie gdy chce się rozpocząć nowy temat, np.

*We've **heard** from Ania – she's **been** on an internship program in London for the last five months.*

(Dostaliśmy wieści od Ani – przez ostatnich pięć miesięcy była na praktykach w Londynie.)

- w zdaniach opisujących kiedy wydarzy się dana sytuacja (*time clauses*), po takich słowach, jak m.in: **after** (po), **when** (kiedy), **as soon as** (jak tylko), np.:

*Uncle Tom will fetch the kittens **as soon as** the snow **has stopped**.*

(Wujek Tom przyniesie kociaki, jak tylko przestanie padać śnieg.)

*She will do the shopping **after** she has done her homework.*

(Ona zrobi zakupy, jak skończy odrabiać zadanie domowe.)

*They are going to buy new furniture **after** they have sold the old pieces.*

(Oni kupią nowe meble, jak sprzedadzą stare.)

Budowa czasu PP -zdania twierdzące

Zdania twierdzące w czasie Present Perfect buduje się przy pomocy odpowiedniej formy operatora **have** oraz czasownika głównego w formie imiesłowu biernego (*past participle*; tzw. III forma).

podmiot + have + imiesłów bierny

*I have **opened** the window.*

Otworzyłam okno.

*She has already **gone** to work.*

Już wyszła do pracy.

Większość czasowników w języku angielskim to czasowniki regularne, których imiesłów tworzy się poprzez dodanie końcówki **-ed** do bezokolicznika (jak w przykładzie powyżej). Jest jednak duża grupa czasowników, które w czasach typu *perfect* odmieniają się nieregularnie. Aby sprawnie posługiwać się tymi czasami, konieczne należy przyswoić odmianę tych czasowników.

*I have **eaten** an apple.*

(Zjadłam jabłko.)

~~*I have **eated** an apple.*~~

*My car has **broken down**.*

(Mój samochód się zepsuł.)

~~My car has brokeed down.~~

Pełną listę z odmianą czasowników nieregularnych znajdziesz [TU](#).

Zdania przeczące

Zdania przeczące w czasie Present Perfect tworzy się na podstawie niższego schematu:

podmiot + have + *not* + imiesłów bierny

czyli za pomocą odmienionego operatora **have** partykuły **not** oraz czasownika głównego w formie imiesłowa biernego.

*I **have not seen** Gossip Girl yet.*

(Ja jeszcze nie widziałam serialu *Gossip Girl*.)

*He **hasn't found** his mother.*

(Nie znalazł swojej mamy.)

W potocznej angielszczyźnie często skraca się formy w następujący sposób:

have not → *haven't*,

has not → *hasn't*.

Pytania

Pytania w czasie Present Perfect tworzy się według schematu

have + podmiot + imiesłów bierny

czyli zamieniając ze sobą miejscami operator i podmiot zdania (inwersja). Czasownik główny nie ulega tutaj zmianie – przyjmuje formę imiesłowu biernego.

*She **has** bought a nice skirt.* (Kupiła ładną spódnicę.)

***Has** she bought a nice skirt?* (Czy ona kupiła ładną spódnicę?)

*They **have** visited their grandparents.* (Oni odwiedzili dziadków.)

***Have** they visited their grandparents?* (Czy oni odwiedzili dziadków?)

Poniżej w tabeli znajduje się podsumowanie wszystkich konstrukcji występujących w czasie Present Perfect. Wszystkie przykłady zostały utworzone na podstawie słowa *work* (pracować).

Zdania twierdzące		Zdania przeczące		Zdanie pytające
Pełna forma	Forma skrócona	Pełna forma	Forma skrócona	
<i>I have worked.</i>	<i>I've worked.</i>	<i>I have not worked.</i>	<i>I haven't worked.</i>	<i>Have I worked?</i>
<i>You have worked.</i>	<i>You've worked.</i>	<i>You have not worked.</i>	<i>You haven't worked.</i>	<i>Have you worked?</i>
<i>He has worked.</i>	<i>He's worked.</i>	<i>He has not worked.</i>	<i>He hasn't worked.</i>	<i>Has he worked?</i>
<i>She has worked.</i>	<i>She's worked.</i>	<i>She has not worked.</i>	<i>She hasn't worked.</i>	<i>Has she worked?</i>

<i>It has worked.</i>	<i>It's worked.</i>	<i>It has not worked.</i>	<i>It hasn't worked.</i>	<i>Has it worked?</i>
<i>We have worked.</i>	<i>We've worked.</i>	<i>We have not worked.</i>	<i>We haven't worked.</i>	<i>Have we worked?</i>
<i>You have worked.</i>	<i>You've worked.</i>	<i>You have not worked.</i>	<i>You haven't worked.</i>	<i>Have you worked?</i>
<i>They have worked.</i>	<i>They've worked.</i>	<i>They have not worked.</i>	<i>They haven't worked.</i>	<i>Have they worked?</i>

Wyrażenia charakterystyczne dla czasu Present Perfect

CZYTAJ

ĆWICZ

W czasie *Present Perfect* nie określa się konkretnego czasu, tzn. nie podaje się informacji, kiedy dokładnie odbyła się dana czynność. Mimo to istnieje kilka wyrażenia odnoszących się do czasu, które bardzo często stosuje się w konstrukcjach z *Present Perfect*. Mają one za zadanie umiejscowić w czasie dane czynności; nie informują jednak dokładnie, kiedy wydarzyła się dana czynność.

- **already** (już)

Przysłówka *already* używa się, aby opisać czynność, która już się odbyła. W zdaniach twierdzących występuje pomiędzy czasownikiem *have*, a imiesłowem biernym:

*I have **already** washed your t-shirt.*

(Już wyprałam twoją koszulkę.)

*They have **already** seen *Inglorious Bastards*.*

(Oni już widzieli „Bękarty wojny”.)

- **just** (dopiero co, właśnie)

Przysłówek *just* pojawia się w zdaniach twierdzących pomiędzy czasownikiem *have*, a imiesłowem biernym. Stosuje się go w celu podkreślenia czynności, która dopiero co się wydarzyła:

*I have **just** finished my day shift. I won't be able to go out with you tonight.*

(Dopiero co skończyłam swoją dzienną zmianę. Nie będę w stanie dzisiaj wieczorem wyjść z wami.)

*She has **just** opened a box of chocolates. Help yourself.*

(Ona dopiero co otworzyła pudełko z czekoladkami. Proszę, poczęstuj się.)

- **yet** (jeszcze)

Przysłówka *yet* używa się na końcu zdań pytających i przeczących:

*I haven't done the laundry **yet**. I simply don't know how to use the washing machine.*

(Jeszcze nie zrobiłem prania. Po prostu nie wiem jak się obsługuje pralkę.)

*Has she met him **yet**?*

(Czy ona już go poznała?)

- **since** (od)

Przysłówka *since* używa się, aby zaznaczyć początek jakiejś czynności:

*The McIvor family have lived in the haunted house **since** 1887.*
(Rodzina McIvor żyje w tym nawiedzonym domu od 1887 roku.)

*He has worked for the Coca-Cola **since** Christmas.*
(On pracuje dla Coca-Coli od świąt Bożego Narodzenia.)

- **for** (przez)

Przysłówka *for* używa się, aby zaznaczyć czas trwania danej czynności:

*I have played poker **for** five years.*

(Gram w pokera od 5 lat.)

(Osoba wypowiadająca się gra w pokera przez ostatnich 5 lat.)

*Kate has dyed her hair red **for** fifteen years.*

(Kate farbuje włosy na czerwono od 15 lat.)

(W znaczeniu: przez ostatnich 15 lat Kate farbuje włosy na czerwono.)

- **ever** (kiedykolwiek)

Z zdaniach twierdzących przysłówki *ever* pojawia się między czasownikiem *have* a imiesłowem biernym. W zdaniach pytających z kolei występuje po czasowniku posiłkowym *have*, między podmiotem a imiesłowem biernym:

*It's the biggest mushroom I've **ever** seen.*

(To największy grzyb jakiego kiedykolwiek widziałam.)

*Have you **ever** tried seafood?*

(Czy kiedykolwiek próbowałaś owoców morza?)

- **never** (nigdy)

Przysłówek *never* umieszcza się w zdaniu między czasownikiem posiłkowym *have* a imiesłowem biernym. W zdaniu, w którym zostało użyte słowo *never* nie wstawia się już przeczeń, ponieważ słowo *ever* samo w sobie zawiera przeczenie.

*I have **never** met the Pope.*
(Nigdy nie poznałam papieża.)

*They are such a perfect couple! They have **never** had a fight.*
(Oni są taką idealną parą! Nigdy się nie pokłócili.)

- ***recently*** (ostatnio)

Przysłówek *recently* umieszcza się w zdaniu między czasownikiem posiłkowym *have* a imiesłowem biernym lub na końcu zdania:

*They have **recently** bought a dog.*
(Oni ostatnio kupili psa.)

*Have you played Monopoly **recently**?*
(Czy grałeś ostatnio w Monopol?)

- ***lately*** (ostatnio)

Przysłówek *lately* występuje na końcu zdania:

*I haven't seen my neighbor **lately**.*
(Nie widziałam ostatnio mojego sąsiada.)

*Have you seen him **lately**?*
(Czy widziałeś go ostatnio?)

- ***this morning/ this week/ this month/ this weekend/ itd.***

Wyrażeń typu: *this morning* (dziś rano) *this week* (w tym tygodniu) *this month* (w tym miesiącu), *this weekend* (w ten weekend) itp. używa się, by zaznaczyć, że dane wydarzenie jeszcze trwa w chwili mówienia:

*She has answered fifteen e-mails **this morning**.*

(Ona odpowiedziała dzisiaj rano na 15 e-maili.)

(W znaczeniu: nie ma jeszcze południa – poranek ciągle trwa.)

*The shop assistant has sold out almost the whole summer collection **this week**.*

(Ekspedientka wyprzedała w tym tygodniu prawie całą letnią kolekcję.)

Czas present Perfect Continuous

Na temat użycia tego czasu przeczytaj w zakładce

4 Różnica między Present Perfect a Present Perfect Continuous na linku

<http://vps-196-243.homax.pl/materiały-do-nauki/gramatyka-angielska/present-perfect>

Zadania słuchacza:

Zadanie 1/ Przeczytaj uważnie tekst zamieszczony powyżej o czasie Present Perfect

Następnie wejdź na link poniżej i włącz funkcję **ĆWICZ w zielonym zegarze**

<http://vps-196-243.homax.pl/materiały-do-nauki/gramatyka-angielska/present-perfect>

w zakładkach

- 1 Budowa zdań w Present Perfect
- 2 Zastosowanie czasu Present Perfect
- 3 Wyrażenia charakterystyczne dla Present Perfect

Wykonaj **QUIZ 1, QUIZ 2, QUIZ3, QUIZ4, QUIZ 5 (zakładka 1)**

<http://vps-196-243.homax.pl/materiały-do-nauki/gramatyka-angielska/present-perfect>

Wykonaj QUIZ 1, QUIZ 2, QUIZ 3 (zakładka 2)

Wykonaj QUIZ 1, QUIZ 2, QUIZ 3 (zakładka 3)

Zdjęcie z odpowiedziami z QUIZÓW prześlij na mojego emaila amarantowaula@gmail.com jeśli masz takie możliwości techniczne, jeśli nie to przejdź do kolejnych zadań 2-3.

Zadanie 2 / wykonaj TEST 1 z użyciem czasu Present Perfect

Test 1 Czas Present Perfect MAX 30 PKT

1 Uzupełnij zdania wyrażeniami z tabelki.

ever	yet	just	already	for	since	never
------	-----	------	---------	-----	-------	------------------

- 0 I have never seen anything like this before.
- 1 She's been working in the garden ____ 9 o'clock.
- 2 I haven't spoken to him ____ .
- 3 We haven't played basketball ____ years.
- 4 Have you ____ been to New York?
- 5 Good timing! I've ____ finished my homework and I can go now.
- 6 I've ____ told you the answer. You weren't listening!

	6
--	---

2 Zakreśl formę czasu **Present Perfect**, której użył/abyś w następujących sytuacjach.

- 0 Jesteś wściekła, bo twoja młodsza siostra upuściła twój ulubiony kubek.
How many times have I told / *been telling* you not to touch it?
- 1 Wchodzisz do domu i widzisz swojego brata ubrudzonego farbą.
Have you *painted* / *been painting*?
- 2 Rozmawiasz z kolegą o świeżo przeczytanych książkach.
Have you *read* / *been reading* Paulo Coelho's latest book?
- 3 Tłumaczysz, dlaczego nie masz ochoty pójść do kina.
I've *seen* / *been seeing* this film three times this year.
- 4 Rozmawiasz z koleżanką o swojej instruktorce ze szkoły tańca.
I've *had* / *been having* classes with her since March.
- 5 Dyskutujesz o swoim ulubionym zespole rockowym.
They've *played* / *been playing* together since 2002.

- 6 Dziwisz się, że ktoś dopiero dziś zauważył twoje nowe okulary.
I've *had / been having* them for over two months.
- 7 Plotkujesz z kolegami o najlepszym uczniu w waszej klasie.
He's *written / been writing* a five-page essay.
That's far too long!
- 8 Jesteś zła/y, bo telefon koleżanki jest stale zajęty.
I've *tried / been trying* to call her for more than an hour. And she's still on the phone!

	8
--	---

3 Wstaw czasowniki w nawiasach w odpowiedniej formie czasu *Present Perfect Simple* lub *Present Perfect Continuous*.

- 0 I'm sorry, I'm late. I hope you *haven't been waiting* (not/wait) long.
- 1 I feel really tired. I _____ (shop) for Christmas gifts all morning.
- 2 My favourite player _____ (score) 7 goals in 10 matches so far.
- 3 I'm afraid I _____ (forget) your surname.
- 4 Georgia _____ (practise) yoga since she was 15 years old.
- 5 We _____ (not/hear) from Barbara since April. Have you?
- 6 She doesn't know what to do – she _____ (lose) her passport and all her money.
- 7 Do you know how long they _____ (go) out together?
- 8 Mark _____ (read) fifty books. That's quite a lot!

	8
--	---

4 Uzupełnij dialog, wstawiając czasowniki w nawiasach w czasach *Present Simple*, *Present Continuous*, *Past Simple*, *Present Perfect* lub *Present Perfect Continuous*.

Hannah: Liz, are you alright? ⁰ *Is something bothering* (something/bother) you? I can see
¹ _____ (you/cry). Your eyes are still wet. What's the matter?

Liz: It's... It's Tom. ² _____ (We/get) married in July but I'm not sure I really want to do it... It's that... You see... ³ _____ (He/be) very rude to me recently. This week ⁴ _____ (we/have) several arguments about our wedding arrangements.

Hannah: Oh, Liz. I'm sorry to hear that. But don't you think you might be overreacting? Things like that happen – ⁵ _____ (everybody/seem) stressed out before the wedding. I remember ⁶ _____ (I/argue) with Robert almost every day before our big day. And Liz... ⁷ _____ (I/know) Tom for a long time and he's such a nice guy. Trust me. And stop analyzing everything!

Liz: You might be right, Hannah. ⁸ _____ (I/think) about it too much recently. I'd

better call Tom – we're choosing our wedding invitations today.

	8
--	---

ZADANIE 3 TEST 2

Test 2 Czas Present Perfect MAX 30 PKT

Grammar

1 Complete the sentences with the present perfect form of the verbs in brackets.

- 1 The mail _____ (arrive)! There's a letter for you!
- 2 She _____ (finish) her exams, so we're going out to celebrate.
- 3 I _____ (lose) my keys! I can't find them anywhere.
- 4 They _____ (write) to them three times, but there's still no reply.
- 5 Someone _____ (drink) my coffee! Now I'll have to make more!

Mark: ____ /5

2 Put the words in the correct order.

- 1 news / have / we / the / heard / just
_____.
- 2 stopped / has / it / raining / just
_____.
- 3 lunch / had / just / I / have
_____.
- 4 just / garden / the / they / into / have / gone
_____.
- 5 reading / Kathy / just / finished / has / magazine / the
_____.

Mark: ____ /5

Vocabulary

3 Which word does not belong in each group?

- 1 We need a ticket to use this: bus / train / motorbike
- 2 We wait for this at a station: helicopter / train / coach
- 3 This transport has only two wheels: bike / lorry / scooter
- 4 We can fly in one of these: plane / helicopter / van
- 5 We cross the sea in one of these: boat / tram / ship

Mark: ____ /5

Grammar

4 Complete the sentences and questions. Use the present perfect negative or interrogative form of the verbs in brackets.

- 1 Tania (do) _____ her homework yet and it's already 11 p.m.!
- 2 The children (tidy) _____ their room this week. It's still really messy.
- 3 (the children / go) _____ for a walk?
- 4 I (have) _____ a shower this morning! I don't have time.
- 5 (Ted / finish) _____ dinner yet?

Mark: ____ /5

Vocabulary

5 Complete the sentences with the words.

eventually then recently first of all nowadays

- 1 Good morning! _____, I'd like to say thank you for coming today.
- 2 We had to wait half an hour before the bus _____ arrived.
- 3 Transport _____ isn't as good as when I was a child!
- 4 I've _____ discovered that I have a half-brother!
- 5 She quickly had breakfast and _____ went to work.

Mark: ____ /5

Everyday English

6 Complete the dialogue.

- A When's the next train to Edinburgh, please?
B In ten minutes.
A Is it a 1 _____ train?
B No, you have to 2 _____ at Stirling.
A OK. Two tickets to Edinburgh, please.
B Single or 3 _____?
A Single, please. Which 4 _____ is it?
B Number 3. That's £42, please.
A 5 _____ I pay by credit card?
B Yes, of course.

Mark: ____ /5

ODPOWIEDZI DO TESTÓW 1-2

Proszę przesłać na emaila amarantowaula@gmail.com, termin wykonania do 10.05.2020

